

Motie

BETREFT: Motie betreffende het waarborgen van patiëntveiligheid en taalrechten in de Dringende Geneeskundige Hulpverlening en in de Brusselse ziekenhuizen

1. Toelichting

- De **12-minutenregel** werd op 8/10/2025 juridisch **onbestaande verklaard** wegens gebrek aan formele federale goedkeuring; de **nabijheid**-norm geldt daarom opnieuw strikt.
- Burgemeesters uit de Vlaamse Rand vroegen op **18/03/2026** een **dringende federale oplossing** en benadrukten dat het om **veiligheid en kwaliteit van zorg** gaat, niet om een semantische discussie.
- De maatschappelijke druk (o.m. acties bij het Europaziekenhuis) bevestigt de **urgentie**; tegelijk moet de **structurele naleving** van de **taalwetgeving** in Brusselse ziekenhuizen omhoog.

2. Tekst motie

DE PROVINCIERAAD VAN VLAAMS-BRABANT,

Gelet op de schending van de taalrechten van de patiënten uit Vlaams-Brabant.

Gelet op het arrest van de Raad van State van 8 oktober 2025 dat de zogenaamde **12-minutenregel buiten werking** stelt bij gebrek aan formele federale bekrachtiging, waardoor opnieuw enkel het principe geldt dat patiënten naar het **dichtstbijzijnde erkende** spoedziekenhuis worden vervoerd; dit leidt tot rechtsonzekerheid op het terrein.

Gelet op de **gezamenlijke oproep** van de burgemeesters van de Vlaamse Rand (Toekomstforum Halle-Vilvoorde) van 18 maart 2026 aan de federale minister van Volksgezondheid om **dringend een**

juridisch robuuste regeling te treffen die taalrechten van patiënten in de Dringende Geneeskundige Hulpverlening waarborgt.

Gelet op de publieke acties en maatschappelijke onrust die het belang onderstrepen van **zorg in de eigen officiële taal** als onderdeel van kwalitatieve en veilige zorg.

Overwegende dat in 2023, in overleg met de gouverneur van Vlaams-Brabant, een **pragmatische uitzondering** is uitgewerkt die – binnen de medische veiligheid – tegemoetkwam aan de vraag van patiënten om in Brussel in hun eigen landstaal geholpen te worden; doch het fundamentele probleem (naleving taalwetgeving en rechtsgrond) daarmee echter niet structureel was opgelost.

Constaterende dat sinds de vernietiging van de 12-minutenregel:

1. de **noodcentrale** verplicht is de patiënt te sturen naar het dichtstbijzijnde erkende spoedziekenhuis;
2. de **taalgarantie** voor patiënten om in de eigen landstaal geholpen te worden **nog meer onder druk** staat in het Brusselse Gewest, waar de wettelijke tweetaligheid in de praktijk niet wordt gehaald.

Erkennende de inspanningen die de **gouverneur van Vlaams-Brabant** en de Provinciale Commissie Dringende Geneeskundige Hulpverlening reeds leverden en blijven leveren om patiëntveiligheid en taalrechten in evenwicht te brengen.

Onderschrijvende de beslissing van het Bureau van de **Provinciale Commissie voor Dringende Geneeskundige Hulpverlening** dd. 5 februari 2026 om de **12-minutenregel opnieuw in te voeren**.

Ermee rekening houdende dat de **Provinciale Commissie voor Dringende Geneeskundige Hulpverlening** hiertoe inmiddels een **geactualiseerd protocolakkoord heeft voorbereid** met een sterkere bevoegdheidsgrondslag, een scherpere motivatie vanuit patiëntveiligheid en kwaliteit van zorg, en een duidelijke verankering in het KB van 17 maart 2024; evenals **de Federale Gezondheidsinspecteur** het **mandaat** heeft gegeven dit opnieuw **ter goedkeuring voor te leggen** aan de bevoegde federale instanties.

SPREEKT ZICH NADRUKKELIJK UIT VOOR

1. **Patiëntveiligheid én duidelijke taalgaranties** als onlosmakelijke onderdelen van kwalitatieve spoedzorg.
2. Een interpretatie van “**dichtstbijzijnde geschikte ziekenhuis**” waarin **medisch relevante communicatie** (voldoende Nederlandstalige en Franstalige dienstbaarheid) expliciet als **geschiktheids criterium** wordt opgenomen voor ziekenhuizen in het Brusselse gewest wanneer de medische toestand dit toelaat (zonder uitstel van levensreddende zorg).

VERZOEKT EN DRINGT MET AANDRANG AAN BIJ

1. **De federale regering en de minister van Volksgezondheid om onverwijld:**
 - a. Een **ministerieel besluit** of, waar nodig, **wetgevend initiatief** te nemen dat de **taalcomponent** in de **Dringende Geneeskundige Hulpverlening formeel verankert**, zodat noodcentrale en ambulancediensten een **duidelijke, rechtszekere uitzondering**

hebben wanneer taal essentieel is voor veilige zorg (met een **objectieve tijdschap** en strikte medische randvoorwaarden).

- b. De operationele richtlijnen voor **112-noodcentrale** te actualiseren en opleiding te voorzien, zodat de **patiënttaal** correct wordt bevestigd en gewogen bij de bepaling van het **geschikte ziekenhuis** wanneer de klinische toestand dat toelaat.
- c. **Transparante monitoring en rapportering** in te richten (via FOD Volksgezondheid/IGJ), incl. meldingskanalen en opvolging van **taalklachten** in het Brusselse ziekenhuislandschap.

2. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering om onmiddellijk:

- a. concrete maatregelen te nemen om de **tweetalige dienstverlening** in alle Brusselse spoeddiensten en ziekenhuisafdelingen te **garanderen**, met inbegrip van voldoende Nederlandstalig en Franstalig gekwalificeerd personeel en **correcte toepassing van de taalwetgeving** in bestuurszaken.
- b. haar **toezicht- en handhavingsbevoegdheden effectief in te zetten** om de naleving van de taalwetgeving in Brussel te verzekeren, in het bijzonder in de spoeddiensten en ziekenhuisdiensten die inwoners van Vlaams-Brabant bedienen.

3. De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (Verenigde Vergadering) en de Brusselse ziekenhuisbesturen om op korte termijn:

- a. **Conforme taalactieplannen** goed te keuren en publiek te maken (dienstverlening aan het loket, triage, spoed, telefonie, patiëntencommunicatie), met **aanwijsbare, 24/7** toegankelijke, **Nederlandstalige en Franstalige contactpunten**.
- b. **Interne audits** op te zetten en resultaten te delen met de toezichthoudende overheden; **corrigerende maatregelen** en **sanctioneringspaden** te voorzien bij herhaaldelijke niet-naleving.

4. de Vlaams-Brabantse en Brusselse ziekenhuizen om, in samenwerking met de gouverneur en de Provinciale Commissie Dringende Geneeskundige Hulpverlening **bindende protocollen af te sluiten die:**

- a. de **instroom en triage** van patiënten uit Vlaams-Brabant met **taalgarantie** organiseren;
- b. **capaciteitsafspraken** (opname/doorstroom) en **financieringsneutraliteit** bewaken;
- c. de **bereikbaarheid van teams die de patiënt in de eigen landstaal** op de spoed (en andere kritieke diensten) expliciet borgen.

5. De Vlaamse Regering (minister bevoegd voor de Vlaamse Rand) om:

- a. de **juridische handhaving** van taalverplichtingen in de Brusselse zorg mee te ondersteunen via **gestructureerde klachtendoorgeleiding** en **strategische procedures** waar nodig;
- b. via het **Toekomstforum Halle-Vilvoorde** en partners **informatie en begeleiding** voor inwoners te versterken (o.m. heldere patiënteninfo bij 112-oproepen en rechten op spoed).

BESLIST

1. De **gouverneur van Vlaams-Brabant** te verzoeken het **coördinerend overleg** met de Provinciale Commissie Dringende Geneeskundige Hulpverlening, de Federale Gezondheidsinspecteur, de 112-noodcentrale en de ziekenhuizen te **intensiveren** en de provinciale rol als **brugfunctie** ten volle op te nemen.
2. De **deputatie** te gelasten om, samen met de gouverneur, bovenvermelde instanties te **bevragen**, concrete **tijdslijnen** op te volgen en aan de provincieraad te **rapporteren** over voortgang, knelpunten en cijfers (noodcentrales en hun keuzes, omrijtijden, taalklachten, doorverwijzingen).
3. Deze motie te **bezorgen** aan: de **federale minister** van Volksgezondheid, de voorzitters en fracties van **Kamer en Senaat**, de **Brusselse Hoofdstedelijke Regering**, de **Verenigde Vergadering van de GGC**, de **Vlaamse minister** bevoegd voor de Vlaamse Rand, het **Vlaams Parlement**, de **Brusselse ziekenhuisnetwerken** en alle **gemeenteraden** van Vlaams-Brabant.

Motie ingediend op 23 april 2026 door:

- Joris Van den Cruyce (fractievoorzitter N-VA)
- Elke Zelderloo (fractievoorzitter CD&V)
- Joris De Vriendt (fractievoorzitter Vlaams Belang)
- Marc Florquin (fractievoorzitter Vooruit)
- Kris Peetermans (fractievoorzitter Anders)
- Tie Roefs (fractievoorzitter Groen)
- Frédéric Petit (fractievoorzitter UF)

VOORZITTER VAN DE PROVINCIERAAD

Karin Brouwers
Provincieplein 1
3010 Leuven
raadsvoorzitter@vlaamsbrabant.be

Uw kenmerk:
Ons kenmerk: BSZ-2026-MOTIE3
Dossierkenmerk: BSZ-2026-MOTIE3

PROVINCIE VLAAMS-BRABANT - PROVINCIEPLEIN 1 - 3010 LEUVEN

T.a.v. de gemeenteraad
Ninoofsesteenweg 116
1670 Pepingen

**VLAAMS-
BRABANT**

Geachte,

Betreft: Motie betreffende het waarborgen van patiëntveiligheid en taalrechten in de Dringende Geneeskundige Hulpverlening en in de Brusselse ziekenhuizen

Ik bezorg u hierbij een exemplaar van de motie die door de provincieraad van Vlaams-Brabant, in vergadering van 28 april 2026 goedgekeurd werd en die betrekking heeft tot het waarborgen van patiëntveiligheid en taalrechten in de Dringende Geneeskundige Hulpverlening en in de Brusselse ziekenhuizen

Met de meeste hoogachting.

De ondervoorzitter van de provincieraad,

Linda VAN DEN EEDE

www.vlaamsbrabant.be

